

กติปยศัพท์ หรือ ปกิณณกศัพท์

๑๒ ศัพท์

อดต (ตน) พรหม (พรหม) ราช (พระราช)

ภควन्द (พระผู้มีพระภาคเจ้า) อรหนต (พระอรหันต์)

ภวนต (ผู้เจริญ) สตถุ (พระศาสดา, ครู, ผู้สอน)

ปีตุ (บิดา) มาตุ (มารดา) มน (ใจ)/ มโนคณะ

กมฺม (กรรม, การงาน) โค (โค)

อดต (ตน) เป็นปุงลิงค์

เอก.

ป. อดตา ลง สี ปฐม. เอก. เอา อ กับ สี เป็น อา
อ.ตน

ท. อดตานํ ลง อํ หุตฺย. เอก. เอา อ กับ อํ เป็น อานํ
ซึ่งตน สู้ตน ยั่งตน สิ้นตน ตลอดตน กะ

ตน เฉพาะตน

ด. **อดต**นา ลง นา ตติยา.เอก ลง นา คง นา ไว้
ด้วยตน โดยตน อันตน ตามตน เพราะตน มีตน
ด้วยทั้งตน ข้างตน ทางตน

จ. อดตโน ลง ส จตุตถิ เอก. แปลง ส เป็น โน
แก้ตน เพื่อตน ต่อตน

ปญ.อดตนา ลง สุมา ปญจมี. เอก แปลง สุมา เป็น นา
แต่ตน จากตน กว่าตน เหตุตน

ฉ. อดตโน ลง ส ฉฐึ เอก. แปลง ส เป็น โน
แห่งตน ของตน เมื่อตน

ส. อตตนิ ลง สมิ สดตมิ.เอก. แปลง สมิ เป็น นิ
ในตน ไกลัดน ที่ตน ครั้นเมื่อตน ในเพราะตน
เหนือตน บนตน ณ ตน

อา. อตต ลง สี อาลปน.เอก. ลง สี ลบ สี
แน่ะตน ดูก่อนตน ข้าแต่ตน

ข้อควรรู้

1. เอกวณะอย่างเดียว เป็น ปุงลิงค์

อตตโน อตตโน ของตน ๆ

2. อตต แปลงเป็น สก, ส ใช้เป็นคุณนาม แจกได้ ๓
ลิงค์

อตต เป็นนามนาม สก, ส เป็นคุณนาม

อุ. เสหิ กมเมหิ ด้วยกรรม ท. ของตน/ อันเป็นของตน
สโก อาจารย์โย อ.อาจารย์ ของตน / ผู้เป็นของตน

3. อตต แปลงเป็น ร เมื่อต่อกับศัพท์อื่น เช่น อตฺโรช อ.
บุตรผู้เกิดแต่ตน

ทดสอบการแต่งประโยค

อ.ความรัก(เปม-นปุง/ สีเนห-ปุง) ในตน ของชาวโลก ท.
ผู้ตั้งไว้อยู่(ฐฺเปนุต) ซึ่งตน ด้วยธรรม ของตน ๆ

**ตอบ. อตตโน ธมฺเมน อตฺตานํ ฐฺเปนุตานํ โลกานํ อตตนิ
สีเนโห ๆ**

อ.ตน ของภิกษุ ท. ผู้เป็นที่พึง ของตน ด้วยตน ๆ

ตอบ. อตตนา อตตโน นาถานํ ภิกฺขุณฺโณ อตฺตา ๆ

อ.การให้(ทาน-นปุง) ด้วยตน ของนางวิสาขา ผู้ถวายอยู่
(เทนุต)

ซึ่งข้าวและน้ำดื่ม ท. (อนุนปาน-นปุง) ของตน ๆ

ตอบ. อตตโน อนุนปานานิ เทนุติยา วิสาขาย อตตนา ทานํ

ฯ

ทดสอบการแปลประโยคบาลี

๑. อตตโน อาจารย์สส อตตนิ สีเนโห ฯ

ตอบ. อ.ความรัก ในตน ของอาจารย์ ของตน ฯ

๒. อตตนา สหฺริ คจฺจนฺตา (ไปอยู่) มนุสฺสา ฯ

ตอบ. อ.มนุษย์ ท. ผู้ไปอยู่ กับ ด้วยตน ฯ

แบบฝึกหัดเพิ่มเติม

**อ.ตน ของคฤหบดี ผู้ทำอยู่(กโรนต) ซึ่งตน ด้วยธรรม
อันเป็นของตน ฯ คหปติ/มฺนิ**

**อ.ความรัก ในตน ของนางกุมาริกา ผู้ให้อยู่ (เทนุติ)
ซึ่งบุตร ท. ผู้เป็นของตน แก่นางยักษ ผู้กินอยู่(ชาทนุติ)
ซึ่งเนื้อ ท. (มีส) ของตน ด้วยตน ไกลศาลา อันเป็นของตน
ของพระราชา ผู้ตั้งอยู่(ฐเปนต) ซึ่งตน อันเกิดแล้ว(ชาติ)
แต่ตน ฯ**

สก

**อ.บุตร ท. ผู้เป็นของตน ของเศรษฐี ผู้รักษาอยู่(รทฺขนต)
ซึ่งทรัพย์ ท. อันเป็นของตน ฯ**

อ